

LIETUVIU KALBA

LT

LITHÁĪSKA

PIRMIEJI ŽINGSNIAI ISLANDIJOJE

*Informacinė knygelė užsieniečiams, atvykusiems
gyventi į Islandiją*

4. Velkomin til Íslands

8. Mikilvægt að athuga

10. Almenn réttindi
og skyldur

14. Dvalar- og
atvinnuleyfi

18. Vinna á Íslandi

22. Skattskylda

24. Heilsugæsla
og sjúkratryggingar

28. Félagsþjónusta

30. Húsnæði

32. Skólakerfið

34. Íslenskukennsla

38. Heimilisföng,
símanúmer
og netföng
helstu stofnana
og annarra
þjónustuaðila

41. Ef eitthvað
þjatar á

5. Sveiki atvykę į Islandiją
9. Svarbu žinoti
11. Teisės ir pareigos
15. Leidimas gyvenimui ir darbui
19. Darbas Islandijoje
23. Mokesčiai
25. Sveikatos apsauga ir sveikatos draudimas
29. Socialinė rūpyba
31. Būstas
33. Švietimo sistema
35. Islandų kalbos kursai
39. Svarbiausių įstaigų ir tarnybų adresai, telefonų numeriai ir internetiniai adresai
41. Iškilus problemoms

VELKOMIN TIL ÍSLANDS

Velkomin

Það getur verið erfitt að flytja í nýtt land en einnig spennandi. Besta leiðin til að láta sér líða vel í nýju landi er að taka þátt í samfélaginu og læra tungumálið. Þessi bæklingur er alls ekki tæmandi en hefur að geyma upplýsingar um íslenskt samfélag sem vonandi gagnast fólki að feta fyrstu skrefin á Íslandi.

Peningar

Gjaldmiðillinn er króna, ISK. Allir bankar skipta gjaldeyri. Flestar verslanir og fyrirtæki taka greiðslukort (debit og kredit) og þau má líka nota í leigubílum. Fáar verslanir taka við erlendum gjaldmiðlum. Eftir að viðkomandi hefur fundið atvinnu er mikilvægt að stofna bankareikning. Flestir vinnuveitendur borga laun beint inn á bankareikning. Bankar gera mismunandi kröfur til þeirra sem sækja um að stofna bankareikning. Allir bankar gera kröfu um að umsækjandinn sé með kennitölu og skilríki með mynd.

Bókasöfn

Bókasöfn eru öllum opin og þar er aðgangur að ýmsum upplýsingum. Á bókasöfnum er hægt að nálgast bækur á íslensku og öðrum tungumálum. Auk þess er þar hægt að lesa dagblöð, tímarit, alfræðiorðabækur, orðabækur og önnur uppflettirit. Flest bókasöfn bjóða upp á Internet aðgang.

Internet

Aðgangur að Interneti er frír á mörgum kaffihúsum í Reykjavík og víðar ef komið er með eigin tölvu. Internetaðgangur er einnig ódýr eða ókeypis hjá ferðamannamiðstöðvum, bókasöfnum, í einstaka verslunum og bönkum.

SVEIKI ATVYKĘ Į ISLANDIJĄ

Sveiki atvykę

Persikraustyti gyventi į naują šalį gali būti sudėtinga, bet kartu ir įdomu. Geriausias būdas pritaipyti naujoje šalyje yra įsitraukti į visuomenės veiklą bei mokytis tos šalies kalbą. Ši informacinė knygelė nėra visiškai išsamai, tačiau joje yra pateikiama svarbiausia informacija apie islandų visuomenę, kuri, tikimasi, bus naudinga žmonėms žengiantiems pirmus žingsnius Islandijoje.

Valiuta

Valiuta yra Islandijos krona (ISK). Visi bankai keičia valiutą. Daugumoje parduotuvių ir firmų galima atsiskaiyti mokėjimo kortele (debitine ir kreditine), ja taip pat galima atsiskaiyti ir už taksi paslaugas. Tik kai kuriose parduotuvėse galima atsiskaiyti užsienio valiuta. Kai asmuo susiranda darbą, yra svarbu atsidaryti banko sąskaitą. Dauguma darbdavių perveda atlyginimą tiesiai į asmens banko sąskaitą. Skirtingi bankai kelia skirtingus reikalavimus tiems, kurie nori atsidaryti banko sąskaitą. Visi bankai reikalauja, kad asmuo turėtų islandišką asmens kodą ir asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą su nuotrauka.

Bibliotekos

Bibliotekos yra atviros visiems ir jose yra priėjimas prie įvairios informacijos. Bibliotekose yra knygų ne tik islandų, bet ir kitomis kalbomis. Be to, ten galima skaityti laikraščius, žurnalus, enciklopedijas, žodynus ir kitus skaitinius. Dauguma bibliotekų siūlo interneto paslaugas.

Internetas

Daugelyje Reikjaviko kavinių yra nemokamos interneto paslaugos, o daug kur yra nemokamas prisijungimas prie interneto, jei yra naudojamas savo kompiuteriu. Interneto paslaugos yra nemokamos arba nebrangios turistiniuose centruose, bibliotekose bei kai kuriose parduotuvėse ir bankuose.

VELKOMIN TIL ÍSLANDS

Upplýsingar

Á eftirtöldum stöðum er unnt að fá upplýsingar um allt sem varðar innflytjendamál, íslenskt samfélag, íslenskukennslu, réttindi og skyldur, og túlka- og þýðingaþjónustu:

- **Alþjóðahús**

Hverfisgata 18, 101 Reykjavík,
www.ahus.is, info@ahus.is, ☎ 530 9300

- **Alþjóðastofan**

Rósenborg, Skólastígur 2, 2. hæð, 600 Akureyri,
<http://menntasmidjan.is>, astofan@akureyri.is, ☎ 460 1234

- **Fjölmenningarsetur**

Árnagata 2-4, 400 Ísafjörður,
www.fjolmenningarsetur.is, info@mcc.is, ☎ 450 3090

- **www.island.is**

Er þjónustuvefur og leiðarvísir að opinberri þjónustu með hagnýtu efni fyrir almenning og fyrirtæki. Þar er meðal annars að finna upplýsingar fyrir innflytjendur á nokkrum tungumálum og orðskýringar. Notendur geta fundið þar nánast öll eyðublöð ríkisins og grunnupplýsingar um öll sveitarfélög og stofnanir.

- **Upplýsingar um sendiráð og ræðisskrifstofur:**

www.utanrikisraduneyti.is/sendiradur/raedisskrifstofur/erlendar/nr/41

Neyðarnúmer lögreglu og neyðarþjónust er 112

Hringdu í 112 þegar slys eða veikindi verða, þörf er á sjúkrabil, ef kviknar í eða þú verður fyrir ofbeldi.

Auk þess geta konur sem verða fyrir ofbeldi leitað til Kvænnaathvarfsins í ☎ 561 1205 eða 800 6205.

SVEIKI ATVYKĘ Į ISLANDIJĄ

Informacija, pagalba, konsultacijos

Žemiau išvardintos įstaigos teikia informaciją imigracijos klausimais, apie islandų visuomenę, islandų kalbos kursus, žmogaus teises ir pareigas, vertimo žodžiu ir raštu paslaugas:

- **Tarptautinis centras**

Hverfisgata 18, 101 Reykjavík,
www.ahus.is, info@ahus.is, ☎ 530 9300

- **Akureyri Tarptautinis centras**

Rósenborg, Skólástígur 2, 2 aukštas, 600 Akureyri,
<http://menntasmidjan.is>, astofan@akureyri.is, ☎ 460 1234

- **Tarptautinis kultūros ir informacijos centras**

Árnagata 2-4, 400 Ísafjörður,
www.fjolmenningarsetur.is, info@mcc.is, ☎ 450 3090

- **www.island.is**

Tai yra internetinis puslapis, kuriame yra pateikiama praktiška informacija apie visuomenines paslaugas, pavieniams asmenims ir firmoms. Čia taip pat galima rasti informacijos, skirtos užsieniečiams, keliomis kalbomis, o taip pat yra islandiškų žodžių paaiškinimai. Vartotojai gali rasti beveik visas valstybės anketas ir svarbiausią informaciją apie visas savivaldybes ir įstaigas.

- **Informacija apie ambasadas ir konsulatus**

www.utanrikisraduneyti.is/sendu-og-raedisskrifstofur/erlendar/nr/41

Bendras skubios pagalbos telefonas yra 112

Skambink telefonu ☎ 112 nelaimingo atsitikimo ar ligos atveju, jei yra reikalingas greitosios pagalbos automobilis, jei kyla gaisras arba smurto atveju.

Be to, moterys, prieš kurias yra naudojamas smurtas, gali kreiptis į Moterų pastogę (Kvennaathvarf) (tel: 561 1205 arba 800 6205).

MIKILVÆGT AÐ ATHUGA

Gott er að hafa eftirfarandi atriði í huga þegar komið er til landsins:

- Ert þú með kennitölu?
- Ert þú með dvalarleyfi?
- Þarft þú atvinnuleyfi?
- Ert þú með lögheimili á Íslandi?
- Ert þú með skattkort?
- Ert þú með sjúkratryggingu?
- Mikilvægt er að endurnýja tímanlega öll leyfi.
- Gögn og vottorð þurfa að vera á íslensku, ensku eða Norðurlandamáli þýdd af löggildum skjalapýðanda.

Mikilvægi þess að hafa lögheimili

Til að eiga rétt á almennum sjúkratryggingum, félagsþjónustu, aðgangi að leikskóla, grunnskóla og fleira þarf að hafa lögheimili. Þegar skipt er um lögheimili þarf að tilkynna það til Þjóðskrár. Leitaðu upplýsinga hjá Þjóðskrá um hvert þú tilkynnir breytt lögheimili í þínu sveitarfélagi.

SVARBU ŽINOTI

Atvykusiems į šalį,
svarbu žinoti:

- Ar turite asmens kodą (kennitala)?
- Ar turite leidimą gyventi?
- Ar jums reikia leidimo dirbti?
- Ar esate prisiregistravęs Islandijoje?
- Ar turite mokesčių kortelę?
- Ar turite sveikatos draudimą?
- Svarbu laiku atnaujinti visus leidimus.
- Duomenys ir pažymėjimai turi būti pateikti islandų, anglų arba skandinavų kalbomis

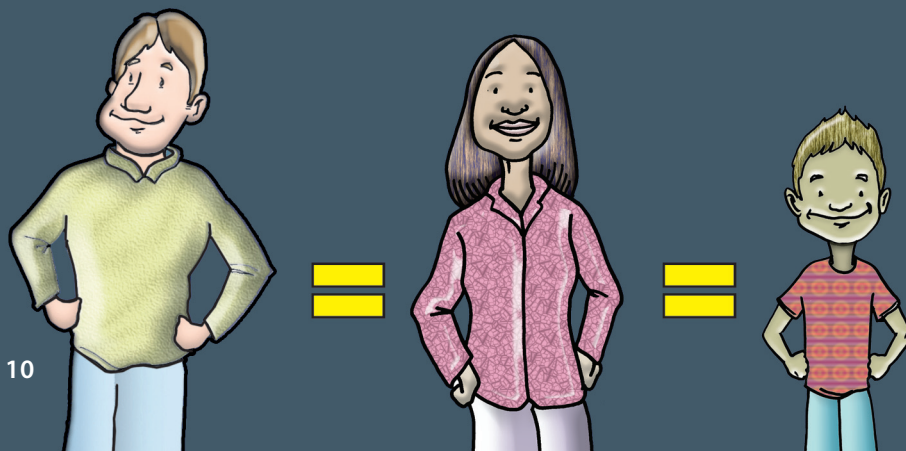
Registracijos vietos svarba

Tam, kad įgytumėte teisę į valstybinį sveikatos draudimą, galėtumėte naudotis socialinės rūpybos, darželių ir mokyklų paslaugomis ir t.t., reikia būti prisiregistravusiam. Jeigu registracijos vieta yra keičiama, reikia apie tai pranešti Civilinės metrikacijos biurui. Kreipkitės informacijos į Civilinės metrikacijos biurą, kam turite pranešti apie registracijos vietos keitimą savo savivaldybėje.

ALMENN RÉTTINDI OG SKYLDUR

Það fylgja því bæði réttindi og skyldur að búa á Íslandi, eins og annars staðar. Margar venjur og hefðir geta verið ólíkar á milli landa. Mikilvægt er að vita að eftirfarandi reglur gilda á Íslandi:

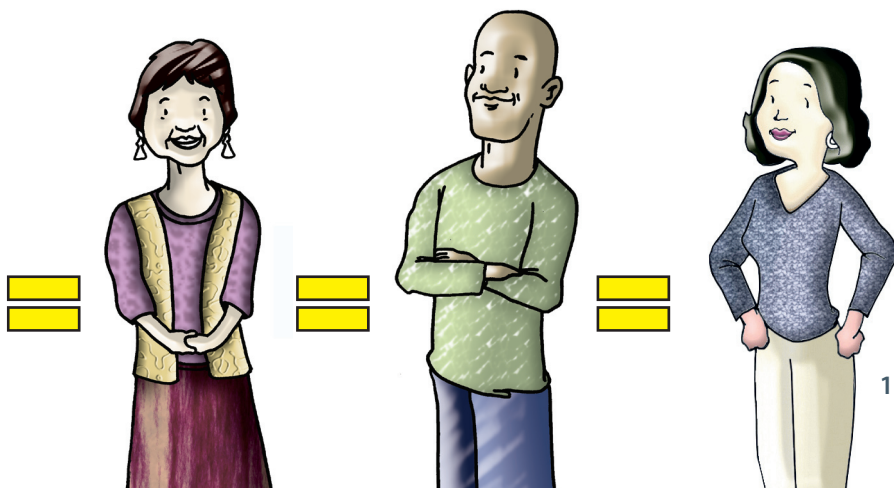
- Allir eru jafnir fyrir lögum og njóta mannréttinda án tillits til kynferðis, trúarbragða, skoðana, þjóðernisuppruna, kynþáttar, lítarháttar, efnahags, ætternis og stöðu að öðru leyti.
- Á Íslandi gilda sérstök lög um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla.
- Ofbeldi er bannað með lögum, bæði innan og utan veggja heimilisins.
- Á Íslandi gilda sérstök lög er varða réttindi barna. Öllum ber skylda til að láta vita í síma 112 leiki grunur á að börn séu beitt líkamlegu, andlegu eða kynferðislegu ofbeldi.
- Allir sem eru 18 ára og eldri mega gifta sig. Hægt er að fá skilnað þótt makinn vilji það ekki. Við skilnað er eignum venjulega skipt til helminga milli hjóna. Samkvæmt lögum er forsjá yfir börnum sameiginleg við skilnað eða sambúðarslit. Ef ágreiningur er um forsjá þarf að vísa honum til dómstóla en sýslumaður getur úrskurðað um ágreining varðandi umgengnisrétt.
- Hraðakstur og akstur undir áhrifum áfengis er litinn alvarlegum augum og refsing er háar fjársektir, ökuleyfissvipting og varðhald við ítrekuð brot.

TEISĖS IR PAREIGOS

Gyvenant Islandijoje, kaip ir kitose šalyse, galioja tam tikros teisės ir pareigos. Skirtingose šalyse papročiai ir tradicijos gali skirtis. Svarbu žinoti, kad šios taisyklės galioja Islandijoje:

- Visi yra lygūs prieš įstatymą ir naudojami lygiomis žmogaus teisėmis, neatsižvelgiant į lytinę orientaciją, religiją, įsitikinimus, tautybę, rasę, odos spalvą, ekonominę padėtį, kilmę ar užimamas pareigas.
- Islandijoje galioja specialūs įstatymai dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir teisių. Violence, including any physical aggression and
- Smurtas namuose ar už jų ribų yra uždraustas įstatymais.
- Islandijoje galioja specialūs įstatymai, ginantys vaikų teises. Visų pareiga yra paskambinti telefonu 112 ir pranešti, jei kyla įtarimas, jog prieš vaikus yra naudojamas fizinis, emocinis ar seksualinis smurtas.
- Visi, 18 metų ir vyresni, turi teisę tuoktis. Galima išsiskirti ir tuo atveju, nors sutuoktinis ir neduoda sutikimo. Skyrybų atveju turtas yra paprastai padalinamas per pusę. Pagal įstatymus, išsiskyrus arba nebegyvenant kartu, vaikų globa yra abipusė. Jei kyla nesutarimų dėl vaikų globos, reikia kreiptis į teisimą, tačiau ir šerifas gali nuspręsti kam atiteks vaikų globa.
- Greičio viršijimas ir vairavimas išgėrus yra dideli pažeidimai, o nuobauda už tai gali būti didelė piniginė bauda, vairuotojo teisių atėmimas ir sulaikymas už pakartotinį pažeidimą.

ALMENN RÉTTINDI OG SKYLDUR

Meðlag

Einstæðir foreldrar eiga rétt á meðlagi frá hinu foreldrinu. Tryggingastofnun ríkisins sér um að borga meðlag til einstæðra foreldra eftir úrskurð frá sýslumanni fái þeir ekki meðlag borgað frá hinu foreldrinu. Foreldrar geta einnig ákveðið fyrirkomulag meðlagsgreiðslna sín á milli eða í gegnum Tryggingastofnun ríkisins. Óheimilt er að semja um lægri fjárhæð en nemur lágmarksmeðlagi. Ráðlegt er að hafa samband við sýslumann í viðeigandi umdæmi áður en leitað er til Tryggingastofnunar ríkisins. Frekari upplýsingar eru á www.tr.is.

Kennitala

Allir sem fæðast á Íslandi fá sjálfkrafa kennitölu. Þjóðskrá Íslands gefur út kennitölur en hún er lykillinn að íslensku samfélagi. Kennitalan er auðkennisnúmer einstaklings og tengist öllum hans persónulegu upplýsingum; réttu nafni, lögheimili, aldri og fjárhagsskuldbindingum. Kennitalan er 10 stafa tala; fyrstu 6 tölurnar eru fæðingardagur, fæðingarmánuður og tveir síðustu tölustafirinnir í fæðingarári. Kennitalan er alls staðar notuð til að auðkenna fólk, til dæmis í heilbrigðiskerfinu, við skráningu í skóla, í bankakerfinu og meira að segja á myndbandaleigum.

Ekki er hægt að sækja um kennitölu á eigin vegum

Ef um er að ræða ríkisborgara ríkja innan Evrópska efnahagssvæðisins (EES) getur viðkomandi vinnuveitandi sótt um kennitölu en einnig er mögulegt að EES-vinnumiðlun sækji um kennitöluna eða tryggingafélag ef keypt er sjúkratrygging. Vinnuveitandi getur líka sótt um kennitölu fyrir maka.

Ef um er að ræða ríkisborgara utan EES er það oftast tryggingafélag sem sótt er um sjúkratryggingu hjá sem sækir um kennitöluna.

Sækja verður um kennitölur fyrir börn sem koma til landsins. Einungis foreldrar geta sótt um kennitölur og þarf annað þeirra að vera komið með útgefið dvalarleyfi. Fæðingavottorð viðkomandi barna verður að fylgja með þegar sótt er um kennitölu fyrir þau hjá Þjóðskrá.

ÞJÓÐSKRÁ - Borgartún 24

☎ 569 2900 - www.thjodskra.is

TEISĖS IR PAREIGOS

Alimentai

Vieniši tėvai turi teisę gauti alimentus iš kitos pusės. Valstybinis socialinio draudimo skyrius (Tryggingastofnun) moka alimentus vienišiems tėvams tik tuo atveju, jei šerifas praneša, kad kita pusė yra nemoki. Tėvai gali patys susitarti dėl alimentų mokėjimo tvarkos arba kreiptis į Valstybinį socialinio draudimo skyrių. Patartina pirmiausiai kreiptis į savo rajono šerifą, prieš kreipiantis į Valstybinį socialinio draudimo skyrių. Išsamesnė informacija yra: www.tr.is.

Asmens kodas (kennitala)

Visi, kurie gimsta Islandijoje, automatiškai gauna asmens kodą. Islandijos Civilinės metrikacijos biuras (Þjóðskrá Íslands) išduoda asmens kodą, kuris yra raktas į Islandijos visuomenę. Asmens kodas yra asmens identifikacinis numeris, kuris nurodo visą informaciją apie asmenį: tikrą vardą, registracijos vietą, amžių ir finansinius įsipareigojimus. Asmens kodas yra 10 ženklų numeris, pirmi šeši skaičiai nurodo gimimo dieną, mėnesį ir metus. Asmens kodas visur yra naudojamas kaip asmens identifikavimo priemonė, pavyzdžiui, sveikatos apsaugos sistemoje, priimtą į mokyklą, banko sistemoje ir netgi nuomojantis video kasetes.

Asmuo prašyti asmens kodo pats sau negali.

Jei yra kalbama apie ES šalies pilietį, tai prašymą asmens kodui gauti gali pateikti jo darbdavys, ES darbo agentūra arba draudimo kompanija, jei yra perkamas sveikatos draudimas. Darbdavys gali pateikti prašymą ir sutuoktinio asmens kodui gauti.

Jei yra kalbama apie ne ES šalies pilietį, tai dažniausiai prašymą asmens kodui gauti pateikia draudimo kompanija, iš kurios yra perkamas sveikatos draudimas.

Reikia pateikti prašymą ir vaikų, kurie atvyksta į šalį, asmens kodams gauti. Prašymą vaikų asmens kodams gauti gali pateikti tik tėvai, tačiau vienas jų jau turi turėti leidimą gyventi. Kai Civilinės metrikacijos biurui yra pateikiamas prašymas vaikų asmens kodams gauti, kartu reikia pateikti ir jų gimimo liudijimus.

CIVILINĖS METRIKACIJOS BIURAS - Borgartún 24

☎ 569 2900 - www.thjodskra.is

DVALAR- OG ATVINNULEYFI

Dvalarleyfi

- *Norrænir ríkisborgarar þurfa ekki dvalarleyfi á Íslandi.*
- *Dvalarleyfi er venjulega gefið út til eins árs í senn. Dvalarleyfi sem sótt er um verður að vera í samræmi við tilgang dvalar útlendinga á Íslandi. Ólíkar reglur gilda um dvalarleyfi eftir því hvort fólk kemur frá ríkjum innan eða utan EES. Sjá nánar um dvalarleyfi á heimasíðu Útlendingastofnunar, www.utl.is og á www.island.is.*
- *Athugið! Ferðamannaáritun er ekki það sama og dvalarleyfi. Ferðamannaáritun er að hámarki veitt í þrjú mánuði og er venjulega ekki framlengd.*

Ríkisborgarar innan EES

Ríkisborgarar frá EES, fyrir utan Rúmeníu og Búlgaríu, sem ætla að dvelja á Íslandi lengur en þrjú mánuði, er heimilt að sækja um dvalarleyfi eftir komuna til landsins. Sækja verður um dvalarleyfi í samræmi við tilgang dvalar. Sjá nánar á heimasíðu Útlendingastofnunar, www.utl.is og á www.island.is.

Ríkisborgarar utan EES

Ríkisborgarar utan EES, ásamt Rúmeníu og Búlgaríu, þurfa dvalarleyfi áður en þeir koma til landsins.

Umsókn um dvalarleyfi

Dvalarleyfum er skipt í flokka eftir tilgangi dvalar. Taka þarf skýrt fram á umsóknareyðublaði í hvaða tilgangi sá sem sækir um dvalarleyfi er kominn til landsins. Ætlar hann að vinna? Koma til fjölskyldu sinnar? Eða í nám? Tilgangur dvalar ræður því um hvers konar dvalarleyfi er sótt og hvaða gögnum þarf að skila með umsókninni. Nánari upplýsingar um hvaða gögn þurfa að fylgja umsókn um dvalarleyfi eru á heimasíðu Útlendingastofnunar, www.utl.is.

Dvalarleyfi fyrir maka

Maki ríkisborgara frá EES, sem hefur fengið dvalarleyfi á Íslandi, getur átt rétt á dvalarleyfi á Íslandi. Sama gildir um maka ríkisborgara utan EES sem hefur fengið dvalarleyfi sem ekki er háð neinum takmörkunum.

Dvalarleyfi fyrir börn

Foreldrar með útgefið dvalarleyfi sækja um dvalarleyfi fyrir börn sín. Fæðist barn á Íslandi þarf að sækja um dvalarleyfi fyrir það.

Framlenging á dvalarleyfi

Umsókn um framlengingu á dvalarleyfi þarf að berast Útlendingastofnun minnst einum mánuði áður en gildandi dvalarleyfi rennur út. Það er á ábyrgð einstaklinganna sjálfra að umsókn um dvalarleyfi sé lögð inn hjá Útlendingastofnun nógu snemma.

LEIDIMAS GYVENTI IR DIRBTI

Leidimas gyventi

- Skandinavijos šalių piliečiams nereikia leidimo gyventi Islandijoje.
- Leidimas gyventi paprastai yra išduodamas vieneriems metams. Priežastys, dėl kurių yra prašoma leidimo gyventi, turi sutapti su užsieniečio apsisistojimo Islandijoje tikslu. Leidimo gyventi gavimui galioja skirtingos taisyklės, priklausomai nuo to ar asmuo yra iš ES šalies ar iš šalies, kuri nepriklauso ES. Išsamesnė informacija apie leidimą gyventi yra Imigracijos tarnybos (Útlendingastofnunar) internetiniame puslapyje, www.utl.is ir www.island.is.
- Dėmesio! Turistinė viza nėra tas pats, kas leidimas gyventi. Turistinė viza yra išduodama daugiausiai trims mėnesiams ir paprastai nėra pratęsiama.

ES šalių piliečiai

ES šalių piliečiai, išskyrus Bulgarijos ir Rumunijos, kurie planuoja apsisistoti Islandijoje ilgiau nei tris mėnesius, gali prašyti leidimo gyventi jau atvykę į šalį. Priežastys, dėl kurių yra prašoma leidimo gyventi, turi sutapti su apsisistojimo tikslu. Išsamesnę informaciją galima rasti Imigracijos tarnybos internetiniame puslapyje www.utl.is ir www.island.is.

Ne ES šalių piliečiai

Ne ES šalių piliečiai, kartu ir Rumunijos bei Bulgarijos, turi gauti leidimą gyventi dar prieš atvykstant į šalį.

Prašymas leidimui gyventi

Leidimai gyventi yra suskirstyti į tam tikras grupes, priklausomai nuo apsisistojimo tikslo. Anketoje turi būti aiškiai pažymėta, kokiu tikslu, žmogus, prašantis leidimo gyventi, atvyko į šalį. Ar jis planuoja dirbti? Atvyko pas savo šeimą? Studijuoti? Apsistojimo tikslas apsprendžia leidimo gyventi tipą, ir tai, kokius dokumentus reikia pateikta su paraiška. Išsamesnė informacija apie dokumentus, kuriuos reikia pateikti su leidimo gyventi prašymu yra Imigracijos tarnybos internetiniame puslapyje www.utl.is.

Leidimas gyventi sutuoktiniui

Pilietis iš ES, kuris turi leidimą gyventi, turi teisę prašyti leidimo gyventi savo sutuoktiniui Islandijoje. Tas pats galioja ne ES piliečio sutuoktiniui, jei jis yra gavęs leidimą gyventi be jokių apribojimų.

Leidimas gyventi vaikams

Tėvai, kuriems yra išduotas leidimas gyventi, gali prašyti leidimo gyventi savo vaikams. Jei vaikas gimė Islandijoje, jam irgi reikia gauti leidimą gyventi.

Leidimo gyventi pratęsimas

Prašymą pratęsti leidimą gyventi reikia pateikti Imigracijos tarnybai mažiausiai prieš vieną mėnesį iki jo galiojimo pabaigos. Pats asmuo prisiima atsakomybę už tai, kad prašymas dėl leidimo gyventi pratęsimo būtų pateiktas Imigracijos tarnybai laiku.

DVALAR- OG ATVINNULEYFI

Atvinnuleyfi

- Norrænir ríkisborgarar þurfa ekki atvinnuleyfi á Íslandi.
- Ríkisborgarar EES, fyrir utan Rúmeníu og Búlgaríu, þurfa ekki atvinnuleyfi á Íslandi.
- Ríkisborgarar utan EES, ásamt Rúmeníu og Búlgaríu, þurfa atvinnuleyfi áður en þeir koma til starfa á Íslandi. Atvinnuleitendur frá löndum utan EES geta ekki komið til Íslands sem ferðamenn og hafið störf hér.
- Ef einstaklingur er á Íslandi þegar sótt er um atvinnuleyfi fyrir hann í fyrsta sinn þarf hann að yfirgefa landið. Til eru undantekningar frá þessu skilyrði sem Vinnuálastofnun gefur upplýsingar um. Sjá nánar á heimasíðu Vinnuálastofnunar, www.vfst.is og www.island.is.

Ríkisborgarar utan EES

Atvinnurekandi sækir um atvinnuleyfi en ekki starfsmaðurinn. Þegar atvinnurekandi sækir um atvinnuleyfi eða framlengingu á atvinnuleyfi skilar hann umsókn útlendingans um dvalarleyfi, eða framlengingu um dvalarleyfi, ásamt umsókn sinni um atvinnuleyfi til Útlendingastofnunar. Útlendingastofnun sendir umsóknina um atvinnuleyfið til Vinnuálastofnunar sem hefur heimild til að veita atvinnuleyfi. Umsókn um framlengingu á atvinnuleyfi þarf að berast Vinnuálastofnun minnst einum mánuði áður en gildandi atvinnuleyfi rennur út. Það er á ábyrgð atvinnurekanda að umsókn um framlengingu á atvinnuleyfi sé lögð inn hjá Útlendingastofnun nógu snemma. Sjá nánar um atvinnuleyfi á heimasíðu Vinnuálastofnunar, www.vinnuastofnun.is, www.eures.is og á www.island.is.

Dvalar- eða atvinnuleyfi í öðru EES-ríki gildir ekki á Íslandi.

Upplýsingar um dvalarleyfi er að finna á www.utl.is og um atvinnuleyfi á www.vinnuastofnun.is. Einnig er hægt að finna upplýsingar um dvalar- og atvinnuleyfi á www.island.is.

LEIDIMAS GYVENTI IR DIRBTI

Leidimas dirbti

- Skandinavijos šalių piliečiams nereikia leidimo dirbti Islandijoje.
- ES šalių piliečiams, išskyrus Rumunijos ir Bulgarijos, nereikia leidimo dirbti Islandijoje.
- Ne ES šalių piliečiai, kartu ir Rumunijos bei Bulgarijos, turi gauti leidimą dirbti dar prieš atvykstant į Islandiją. Darbo ieškantiems žmonėms iš ne ES šalių negalima atvykti į Islandiją kaip turistams ir pradėti čia dirbti.
- Jei asmuo yra Islandijoje, kai pirmą kartą yra pateikiamas prašymas leidimui dirbti, jis turi palikti šalį. Yra ir šio reikalavimo išimčių, apie kurias informaciją gali suteikti Darbo reikalų tarnyba (Vinnuálastofnun). Išsamesnė informacija yra Darbo reikalų tarnybos internetiniame puslapyje www.vmst.is www.vmst.is ir www.island.is.

Ne ES šalių piliečiai

Darbdavys turi pateikti prašymą leidimui dirbti, o ne darbuotojas. Kai darbdavys pateikia prašymą leidimui dirbti arba leidimo dirbti pratęsimui, jis turi Imigracijos tarnybai kartu su leidimo dirbti prašymu pateikti ir užsieniečio prašymą dėl leidimo gyventi arba leidimo gyventi pratęsimo. Imigracijos tarnyba nusiunčia prašymą dėl leidimo dirbti Darbo reikalų tarnybai, kuri turi teisę išduoti šį leidimą. Prašymas dėl leidimo dirbti pratęsimo turi būti pateiktas mažiausiai prieš vieną mėnesį iki jo galiojimo pabaigos. Darbdavys prisiima atsakomybę už tai, kad prašymas dėl leidimo dirbti pratęsimo, būtų pateiktas Imigracijos tarnybai laiku.

Išsamesnė informacija apie leidimą dirbti yra Darbo reikalų tarnybos internetiniame puslapyje www.vinnuastofnun.is, www.eures.is ir www.island.is.

Leidimas gyventi ir dirbti gautas kitose ES šalyse, Islandijoje negalioja.

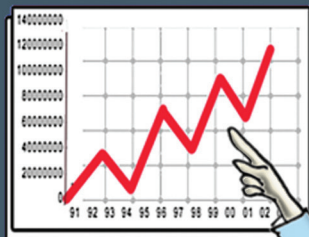
Informaciją apie leidimą gyventi galima rasti www.utl.is, o apie leidimą dirbti www.vinnuastofnun.is. Informaciją apie leidimą gyventi ir dirbti galima taip pat rasti www.island.is.

VINNA Á ÍSLANDI

Á Íslandi semja stéttarfélög við atvinnurekendur um laun og önnur réttindi launafólks í formi kjarasamninga. Í kjarasamningum eru ákvæði um laun, rétt til launa í veikinda- og slysaforföllum, vinnu- og hvíldartíma, orlof og fleira. Laun sem samið er um í ráðningarsamningum þurfa að vera í samræmi við gildandi kjarasamninga í viðkomandi starfsgrein. Á Íslandi eru reglur um lágmarkslaun. Ákvæði í ráðningarsamningi starfsmanns um lakari kjör en kjarasamningur segir til um eru ólögleg og ógild. Allt launafólk nýtur réttinda sem fram koma í kjarasamningum. Stéttarfélögin aðstoða einstaklinga til dæmis ef þeir hafa ekki fengið greidd laun. Stéttarfélög taka í sumum tilvikum þátt í að greiða fyrir ýmis námskeið, þar með talið íslenskunámskeið.

Hvernig er hægt að finna atvinnu?

Störf eru auglýst í dagblöðum, en upplýsingar um störf má einnig finna á vefjum sumra fyrirtækja. Þá er hægt að skrá sig hjá vinnumiðlunum sem aðstoða við atvinnuleit. Sjá nánar á vef Vinnumálastofnunar, www.vmst.is og EES Vinnumiðlun, www.eures.is.

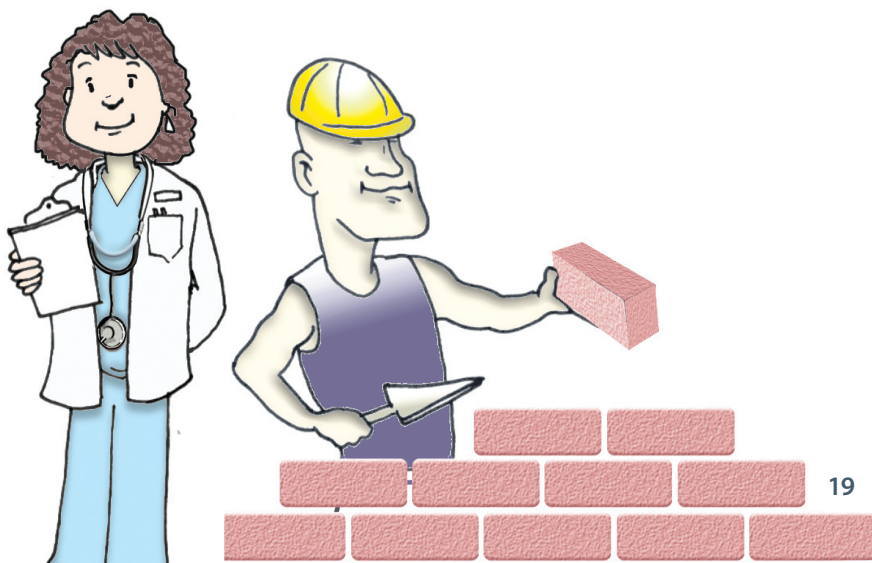

DARBAS ISLANDIJOJE

Islandijoje profsąjungos tariaisi su darbdaviais kolektyvinės darbo sutarties forma dėl atlyginimų dydžių ir kitų darbuotojų teisių. Kolektyvinėje darbo sutartyje yra pateikiama informacija apie atlyginimo dydį, teisę gauti atlyginimą susirgus ar susižeidus, darbo ir poilsio valandas, atostogas ir t.t. Įdarbinimo kontrakte nurodytas atlyginimo dydis turi atitikti kolektyvinėje darbo sutartyje nurodytą atlyginimo dydį, priklausomai nuo profesijos. Islandijoje yra taisyklės dėl minimalaus atlyginimo. Jei darbuotojo įdarbinimo kontrakte yra numatomos prastesnės sąlygos nei yra nustatyta kolektyvinėje darbo sutartyje, tai tokia sutartis laikoma neteisėta ir negaliojančia. Visi darbuotojai naudojami kolektyvinėje darbo sutartyje numatytais teisėmis. Profsąjungos padeda asmenims, jeigu, pavyzdžiui, jiems nėra sumokamas atlyginimas. Kai kuriais atvejais profsąjungos prisideda ir prie įvairių kursų, tarp jų ir islandų kalbos kursų, apmokėjimo.

Kaip galima susirasti darbą?

Laisvos darbo vietos yra skelbiamos laikraščiuose, tačiau informaciją apie laisvas darbo vietas galima rasti ir kai kurių firmų internetiniuose puslapiuose. Taip pat galima užsiregistruoti įdarbinimo agentūrose, kurios padės susirasti darbą. Išsamesnė informacija apie tai Darbo reikalų tarnybos internetiniame puslapyje www.vfst.is ir ES įdarbinimo agentūroje www.eures.is.

VINNA Á ÍSLANDI

Gott að hafa í huga vegna starfa á Íslandi:

- Ertu með skriflegan ráðningarsamning? EES-borgari sem vinnur tvo mánuði eða lengur fyrir sama atvinnurekanda á rétt á því að gerður sé við hann skriflegur ráðningarsamningur. Í ráðningarsamningi verður að koma fram nafn þitt og atvinnurekandans, upplýsingar um hvar og við hvað þú starfar, hvaða laun þú hefur, vinnu- og ráðningartíma, uppsagnarákvæði og aðild að lífeyrissjóði og stéttarfélagi.
- Eru þér greidd rétt laun samkvæmt kjarasamningi? Er vinnutími þinn lengri en lög og kjarasamningar leyfa? Hefur þú fengið orlof í samræmi við lög og kjarasamninga? Hafa þér verið greidd laun þegar þú ert frá vinnu vegna veikinda eða slysa?
- Færðu launaseðil þegar laun þín eru greidd út? Launaseðill er skrifleg staðfesting um fjárhæð launa þinna og hvað atvinnurekandi hefur dregið af launum þínum, svo sem í skatt.
- Skilar atvinnurekandi skatti af launum þínum? Skilar hann gjöldum til lífeyrissjóðs og stéttarfélags? Allt launafólk á að borga í lífeyrissjóð, það fær greitt úr lífeyrissjóði þegar það lýkur störfum vegna aldurs eða veikinda.
- Ert þú með menntun frá heimalandi þínu? Fáðu þessa menntun viðurkennda á Íslandi. Slíkt getur bætt stöðu þína á vinnumarkaðinum.
- Eru vandamál í samskiptum þínum við aðra á vinnustaðnum? Fáðu upplýsingar og aðstoð hjá stéttarfélagi, ASÍ, Alþjóðahúsi eða Fjölmenningssetri.

Hjá ASÍ er hægt að fá bækling um réttindi og skyldur á vinnumarkaði eða á www.asi.is.

Mat á námi.

Menntamálaráðuneyti, heilbrigðis- og tryggingaráðuneyti, dóms- og kirkjumálaráðuneyti, fjármálaráðuneyti og iðnaðar- og viðskiptaráðuneyti hafa umsjón með námsmati og viðurkenningu á starfsréttindum erlendis frá. Nánari upplýsingar og umsóknareyðublöð er hægt á finna á vefnum, www.menntagatt.is.

Viðurkenning á löggiltum iðngreinum.

Menntamálaráðuneytið tekur við umsóknum um viðurkenningu á menntun til starfa í löggiltum iðngreinum.

DARBAS ISLANDIJOJE

Dirbant Islandijoje verta žinoti:

- Ar turite raštišką įdarbinimo kontraktą? ES pilietis, kuris dirba pas tą patį darbdavį du mėnesius ir ilgiau, turi teisę, kad su juo būtų sudarytas raštiškas įdarbinimo kontraktas. Įdarbinimo kontrakte turi būti nurodyti jūsų ir darbdavio vardai, nurodyta, kur ir kuo dirbsite, atlyginimo dydis, darbo valandos ir įdarbinimo sutarties terminas, atleidimo iš darbo sąlygos bei jūsų apsisprendimas dėl mokesčių į pensijų fondą ir profsąjungai.
- Ar jums mokamas toks atlyginimas, koks yra nurodytas kolektyvinėje darbo sutartyje? Ar jūsų darbo valandos ilgesnės nei leidžia įstatymai bei kolektyvinė darbo sutartis? Ar gavote atostogas, taip kaip numatyta įstatymuose ir kolektyvinėje darbo sutartyje? Ar jums mokamas atlyginimas, kai negalite dirbti dėl ligos ar nelaimingo atsitikimo?
- Gaunate atlyginimo lapelį, kai jums yra išmokamas atlyginimas? Atlyginimo lapelis yra raštiškas patvirtinimas apie jūsų atlyginimo dydį, kuriame taip pat yra nurodyta, kiek ir kam darbdavys išskaičiavo iš jūsų atlyginimo, tarkim mokesčiams.
- Ar darbdavys moka mokesčius išskaičiuotus iš jūsų atlyginimo? Ar jis moka mokesčius pensijų fondui ir profsąjungai? Visi darbuotojai privalo mokėti į pensijų fondą, iš kurio jiems bus mokama, kai jie nebegalės dirbti dėl senatvės arba ligos.
- Ar turite išsilavinimą? Gaukite išsilavinimo pripažinimą Islandijoje. Tai gali jums padėti darbo rinkoje.
- Ar turite bendravimo problemų su kitais žmonėmis savo darbo vietoje? leškokite informacijos ir pagalbos profsąjungoje, Islandijos profesinių sąjungų federacijoje (ASÍ), Tarptautiniame centre (Alþjóðahúsi) arba Tarptautiniame kultūros ir informacijos centre (Fjölmenningssetur).

Islandijos profesinių sąjungų federacijoje (ASÍ) galima gauti knygėlę apie darbuotojo teises ir pareigas darbo rinkoje arba www.asi.is

Studijų įvertinimas.

Kultūros ir švietimo, Sveikatos ir socialinės apsaugos, Teisingumo ir bažnytinių reikalų, Finansų bei Pramonės ir prekybos ministerijos rūpinasi užsienio diplomų ir teisės, dirbti atitinkamą darbą, pripažinimu. Išsamesnę informaciją ir anketas galima rasti internetiniame puslapyje www.menntagatt.is.

Kvalifikuotų profesijų patvirtinimas.

Švietimo ir mokslo ministerija priima prašymus dėl mokslo diplomų pripažinimo, darbui kvalifikuotų profesijų srityse.

SKATTSKYLDA

Allir sem vinna á Íslandi eru skattskyldir. Launamenn greiða um 36% af launum í skatt. Skattkort gefur um 30.000 kr. í skattaafslátt á mánuði. Hægt er að nýta þann hluta af skattkortu sem hann nýtir ekki að fullu sjálfur. Atvinnurekendur verða að fá skattkortid í hendur svo hægt sé að nýta skattaafslátt í staðgreiðslu. Skattayfirvöld gefa út skattkort. Greiddir skattar koma fram á launaseðli. Nauðsynlegt er að varðveita launaseðlana til að sanna að skattar hafi verið greiddir.

Skattframtal

Allir sem eru skattskyldir á Íslandi þurfa að skila skattframtali á hverju ári, venjulega í marsmánuði. Þar skal telja fram heildarlaun ársins á undan. Skattar eru lagðir á samkvæmt skattframtali og ef viðkomandi hefur greitt of mikið eða of lítið í skatt er það leiðrétt í ágúst sama ár og skattframtali er skilað. Talið er fram á netinu og er veflykill sendur á lögheimili allra skattgreiðenda, 16 ára og eldri. Sé skattframtali ekki skilað áætla skattstjóri tekjur og álögð gjöld eru reiknuð samkvæmt því.

Barnabætur

Greiddar eru barnabætur vegna barna yngri en 18 ára. Við ákvörðun barnabóta er tekið tillit til tekna foreldra eða forræðisaðila samkvæmt skattframtali.

Á netslóðinni www.rsk.is er að finna eyðublað skattframtals á sjö tungumálum og bækling um skattlagningu á Íslandi á átta tungumálum.

MOKESČIAI

Visi, kurie dirba Islandijoje, privalo mokėti mokesčius. Atlyginimus gaunantys asmenys sumoka apie 36% savo atlyginimo mokesčiams. Mokesčių kortelė suteikia apie 30.000 kr. mokesčių nuolaidą per mėnesį. Galima pasinaudoti sutuoktinio mokesčių kortele, jei jis jos pats pilnai neišnaudoja. Darbdaviai privalo gauti mokesčių kortelę, kad jie galėtų išnaudoti mokesčių nuolaidą neatidėliotiniams mokėjimams. Valstybinė mokesčių inspekcija išduoda mokesčių kortelę. Mokami mokesčiai yra nurodomi atlyginimo lapelyje. Svarbu yra išsaugoti atlyginimo lapelius, kad būtų galima įrodyti, jog mokesčiai buvo mokami.

Metinė pajamų mokesčio deklaracija

Visi mokesčių mokėtojai Islandijoje privalo kiekvienais metais, paprastai tai būna kovo mėnesį, pateikti metinę pajamų mokesčio deklaraciją. Ten turi būti pateiktos visos praėjusių metų pajamos. Mokesčiai yra apskaičiuojami atsižvelgiant į metinę pajamų mokesčio deklaraciją. Jei yra sumokėta per daug arba per mažai mokesčių, tai yra ištaisyta tų pačių metų rugpjūčio mėnesį. Metinė pajamų mokesčio deklaracija pildoma internetu, o slaptažodis nusiunčiamas visiems, 16 metų ir vyresniems mokesčių mokėtojams, jų registracijos adresu. Jei metinė pajamų mokesčio deklaracija nėra pateikiama, tada Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininkas apytiksliai apskaičiuoja pajamas ir pagal tai apskaičiuoja mokesčius.

Išmokos už vaikus

Išmokos už vaikus yra mokamos iki 18 metų. Išmokų už vaikus dydis yra apsprendžiamas atsižvelgiant į tėvų ar globėjų pajamas, kurios buvo pateiktos metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje.

Internetiniame puslapyje www.rsk.is galima rasti metinės pajamų mokesčio deklaracijos anketas septyniomis kalbomis ir knygelę apie mokesčių dydžius aštuoniomis kalbomis.

HEILBRIGÐISÞJÓNUSTA OG SJÚKRATRYGGINGAR

Þeir sem ekki eru sjúkratryggðir þurfa að borga fullt gjald fyrir lækniþjónustu og dvöl á sjúkrahúsum. Þeir sem hafa sjúkratryggingu greiða aðeins hluta gjaldsins. Upplýsingar um sjúkratryggingar má fá hjá Tryggingastofnun ríkisins sem birtir þær m.a. á heimasíðu sinni, www.tr.is, á ýmsum tungumálum.

Samkvæmt lögum um réttindi sjúklunga eiga allir rétt á túlkun upplýsinga þegar þeir sækja þjónustu heilbrigðiskerfisins tali þeir ekki íslensku. Sé þörf á túlki þarf að taka það fram þegar tími er pantaður hjá lækni á heilsugæslustöð eða á sjúkrahúsi. Sé viðkomandi sjúkratryggður á Íslandi á hann rétt á endurgreiðslu kostnaðarins, annars ber hann kostnaðinn sjálfur.

Heilsugæsla og heimilislæknar

Heilsugæslustöðvar eru um allt land og í öllum hverfum höfuðborgarsvæðisins. Þar er veitt öll almenn heilbrigðisþjónusta og þangað leitar fólk jafnan fyrst vegna veikinda eða annarra heilsufarsvandamála. Fólk á rétt á að leita til hvaða heilsugæslustöðvar sem er, en æskilegast er að snúa sér til heilsugæslustöðvar sem næst heimili sínu. Auk almennrar lækniþjónustu sinna heilsugæslustöðvar mæðravernd, ung- og smábarnavernd, skólaheilsugæslu og hjúkrun í heimahúsum.

Lækniþjónusta utan opnunartíma heilsugæslustöðva

Utan opnunartíma heilsugæslustöðva eru ávallt heilsugæslulæknar á vakt við allar heilsugæslustöðvar á landsbyggðinni. Ef þörf er á lækniþjónustu utan opnunartíma heilsugæslustöðva á höfuðborgarsvæðinu, þ.e. um kvöld, nætur eða helgar, sinnir Læknavaktin þessari þjónustu í síma 1770.

Lyf

Lyf eru seld í apótekum. Sum lyf eru ekki afgreidd nema samkvæmt lyfseðli frá lækni.

Alvarleg slysa eða veikindi

Ef þörf er á skjótri aðstoð vegna alvarlegra slysa eða veikinda er neyðaraðstoð veitt í síma 112.

SVEIKATOS APSAUGA IR SVEIKATOS DRAUDIMAS

Tie, kurie neturi sveikatos draudimo, turi patys pilnai padengti medicininio aptarnavimo bei gydymo išlaidas. Tie, kurie turi sveikatos draudimą, apmoka tik tai dalį išlaidų. Informaciją apie sveikatos draudimą įvairiomis kalbomis galima rasti Valstybinio socialinio draudimo skyriaus internetiniame puslapyje (www.tr.is).

Pagal pacientų teisių įstatymą, visi pacientai, kurie naudojami sveikatos apsaugos sistemos paslaugomis, turi teisę prašyti vertėjo paslaugų, jeigu jie nekalba islandiškai. Jeigu yra reikalingos vertėjo paslaugos, būtina tai paminėti, kai yra užsakomas laikas pas gydytoją poliklinikoje ar ligoninėje. Jei pacientas turi sveikatos draudimą, jis turi teisę į išlaidų padengimą, kitu atveju, visas išlaidas pacientas turi padengti pats.

Sveikatos apsauga ir šeimos gydytojai

Poliklinikos yra visoje šalyje ir visuose sostinės rajonuose. Čia yra suteikiamos bendros sveikatos apsaugos paslaugos ir asmenys pirmiausiai turi kreiptis į polikliniką, ligos ar sveikatos problemų atveju. Asmenys gali kreiptis į bet kurią polikliniką, tačiau pageidautina, kad kreiptųsi į esančią arčiausiai namų. Be bendrų sveikatos apsaugos paslaugų, poliklinikos dar teikia nėštumo konsultacijas, rūpinasi kūdikių, mažų bei mokyklinio amžiaus vaikų sveikatos patikrinimu, teikia namų slaugos paslaugas.

Medicininė pagalba pasibaigus poliklinikos darbo valandoms

Pasibaigus poliklinikos darbo valandoms, visose šalies poliklinikose yra budintys gydytojai. Prireikus medicininės pagalbos, pasibaigus sostinėje esančių poliklinikų darbo valandoms, pvz., vakare, naktį ar savaitgalį, medicininę pagalbą jums suteiks budintys gydytojai (Læknavaktin) telefonu 1770.

Vaistai

Vaistai yra paroduodami vaistinėse. Kai kurie vaistai yra paroduodami tik su receptu.

Nelaimingas atsistikimas arba liga

Jeigu reikia skubios pagalbos dėl nelaimingo atsistikimo arba ligos atveju, reikia paskambinti bendru skubios pagalbos telefonu 112.

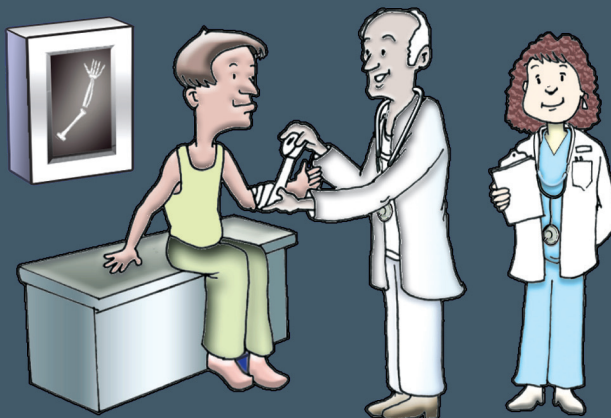
HEILBRIGÐISÞJÓNUSTA OG SJÚKRATRYGGINGAR

Upplýsingar um heilbrigðisþjónustu

Landlæknisembættið hefur eftirlit með allri heilbrigðisþjónustu á Íslandi. Hjá embættinu er hægt að fá upplýsingar um heilbrigðisþjónustu og þangað er hægt að leita vilji fólk kvarta yfir þjónustu heilbrigðiskerfisins.

Hvaða skilyrði þarf að uppfylla til að vera sjúkratryggður?

- Ríkisborgarar frá EES: Ef þeir hafa gilt E-104 vottorð sem sýnir að þeir hafa verið sjúkratryggðir í öðru EES-ríki síðustu sex mánuði áður en þeir koma til Íslands öðlast þeir strax sjúkratryggingaréttindi enda flytji þeir búsetu sína/lögheimili til Íslands eða stundi atvinnu á Íslandi. Framvísa þarf vottorðinu hjá Tryggingastofnun ríkisins sem getur kannað hvort lögheimilisskilyrðinu sé fullnægt. Ef svo er ekki verður viðkomandi að sýna fram á með staðfestingu frá skattstjóra að hann vinni hér á landi. Börn yngri en 18 ára hafa sömu réttindi og foreldrar þeirra. Ef ekki er hægt að framvísa gildu E-104 vottorði þarf viðkomandi að bíða í sex mánuði eftir að lögheimili er skráð í Þjóðskrá þangað til almenn sjúkratrygging tekur gildi, eða sýna fram á með staðfestingu frá skattstjóra að hann hafi unnið hér á landi í sex mánuði. Fólk getur tryggt sig hjá tryggingafélagi þangað til almenn sjúkratrygging tekur gildi.
- Ríkisborgarar utan EES: Viðkomandi verður að hafa gild dvalar- og atvinnuleyfi og allir þurfa að kaupa einkatryggingu fyrir fyrstu sex mánuðina á Íslandi, eða þar til sjúkratrygging almennatrygginga á Íslandi tekur gildi. Atvinnurekanda ber að kaupa sjúkratryggingu fyrir starfsmann þangað til hann öðlast rétt til sjúkratrygginga almennatrygginga sex mánuðum eftir að dvalarleyfi hefur verið veitt hjá Útlendingastofnun og lögheimili verið skráð hjá Þjóðskrá. Skráning heimilisfangs í utangarðsskrá er ekki fullnægjandi skráning til að öðlast rétt til sjúkratrygginga almennatrygginga á Íslandi.

Informacija apie sveikatos apsaugą

Sveikatos apsaugos tarnyba atsako už sveikatos apsaugą Islandijoje. Sveikatos apsaugos tarnyboje galima rasti informaciją apie sveikatos apsaugą bei pateikti su sveikatos apsauga susijusius skundus.

Kokias sąlygas reikia įvykdyti, norint gauti sveikatos draudimą?

- ES piliečiai: Jeigu jie turi galiojančią E-104 pažymą, kurioje yra pažymėta, kad jie, prieš atvykstant į Islandiją, turėjo sveikatos draudimą kitoje ES šalyje per praėjusius šešis mėnesius, jie iš karto gauna sveikatos draudimą Islandijoje, jei jie persikrausto gyventi arba atvyksta dirbti į Islandiją. Pažymą reikia pateikti Valstybinio socialinio draudimo skyriui, kuris patikrina ar yra patenkinti prisiregistravimo reikalavimai. Jeigu prisiregistravimo reikalavimai nėra patenkinti, reikia pateikti pažymą iš Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko, kad jis dirba Islandijoje. Jaunesni nei 18 metų vaikai turi tas pačias teises kaip ir jų tėvai. Jeigu nėra galimybės pateikti galiojančią E-104 pažymą, tada reikia laukti šešis mėnesius po prisiregistravimo Civilinės metrikacijos biure, tol, kol įsigalios valstybinis sveikatos draudimas arba pateikti pažymą iš Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko, kad jis yra išdirbęs šioje šalyje 6 mėnesius. Asmuo gali apsidrausti sveikatą Socialinio draudimo skyriuje, kol neįsigaliojo valstybinis socialinis draudimas.
- Ne ES piliečiai: Asmuo turi turėti galiojantį leidimą gyventi ir dirbti, be to, turi išsipirkti išskirtinį sveikatos draudimą pirmiems šešiams gyvenimo Islandijoje mėnesiams arba iki to laikotarpio, kol įsigalios valstybinis sveikatos draudimas. Darbdavys privalo išpirkti sveikatos draudimą savo darbuotojui tam laikotarpiui, kol jis įgis teisę gauti valstybinį sveikatos draudimą, kuris įsigalioja po šešių mėnesių nuo leidimo gyventi išdavimo datos, kurį išduoda Imigracijos tarnyba ir po prisiregistravimo Civilinės metrikacijos biure. Jei asmuo nėra prisiregistravęs Civilinės metrikacijos biure (turi asmens kodą, bet neturi gyvenimo leidimo), jis neturi teisės gauti valstybinio sveikatos draudimo Islandijoje.

FÉLAGSÞJÓNUSTA SVEITARFÉLAGA

Markmið félagsþjónustu sveitarfélaga er að tryggja fjárhagslegt og félagslegt öryggi og stuðla að velferð íbúa á grundvelli samhjálpar. Með félagsþjónustu er átt við margvíslega þjónustu og ráðgjöf. Félagsleg ráðgjöf felur m.a. í sér upplýsingar um félagsleg réttindamál og stuðning vegna félagslegs eða persónulegs vanda. Þar má nefna ráðgjöf vegna uppeldisvanda barna eða vegna annarra vandamála í fjölskyldunni. Einnig er hægt að óska eftir ráðgjöf og aðstoð vegna fjárhagserfiðleika og húsnæðismála. Réttur til félagsþjónustu er byggður á því að eiga lögheimili í landinu og sótt er um aðstoð í heimasveitarfélagi.

Athugið að fjárhagsaðstoð frá sveitarfélagi getur valdið því að dvalarleyfi fæst ekki framlengt. Einnig má umsækjandi um ríkisborgararétt ekki hafa þegið framfærslu frá sveitarfélagi síðustu þrjú árin áður en sótt er um ríkisborgararétt.

*} Kannaðu rétt þinn til
félagsþjónustu í því sveitarfélagi
þar sem þú átt lögheimili.*

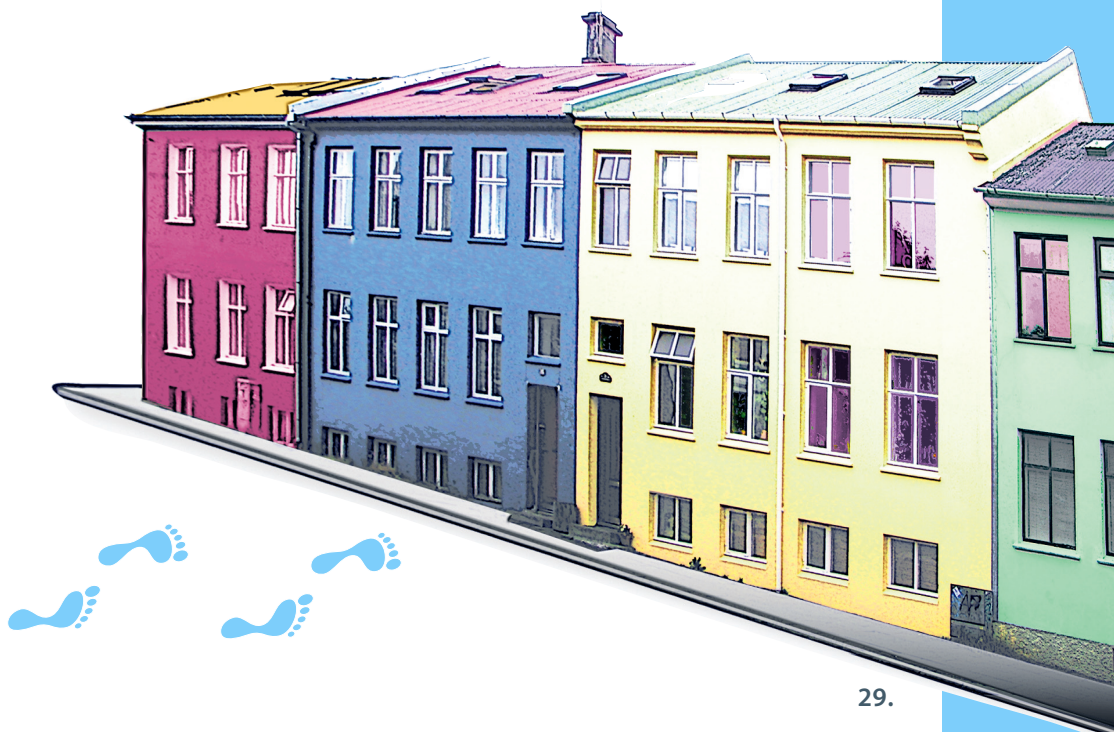
SAVIVALDYBIŲ SOCIALINĖ RŪPYBA

Savivaldybių socialinės rūpybos tikslas yra užtikrinti finansinį ir socialinį gyventojų saugumą bei užtikrinti žmonių gerovę tarpusavio pagalbos principu. Socialinė rūpyba teikia įvairias paslaugas bei konsultacijas. Konsultacijos socialiniais klausimais apima ir informacijos teikimą apie socialines teises bei paramą iškilus socialinėms ar asmeninėms problemoms. Pavyzdžiui, pataria, iškilus sunkumams dėl vaikų auklėjimo ar problemų šeimoje. Taip pat galima prašyti patarimo ir paramos, iškilus finansiniams sunkumams ar problemoms dėl būsto. Norint įgyti teisę į socialinės rūpybos paslaugas, reikia būti prisiregistravusiam šalyje, o paramos reikia prašyti savo savivaldybėje.

Atkreipkite dėmesį, kad paramos iš savivaldybės gavimas gali įtakoti tai, kad leidimas gyventi nebus pratęstas. Asmuo, pateikiantis prašymą Islandijos pilietybei gauti, negali būti gavęs paramos iš savivaldybės per paskutinius trejus metus.

Įsiaiškinkite savo teises į socialinę rūpybą toje savivaldybėje, kurioje esate prisiregistravęs.

litháíska / lietuviu kalba

HÚSNÆÐI

Að leigja húsnæði

Íbúðir til leigu eru oftast auglýstar í dagblöðum. Á vefsíðunni www.leigulistinn.is er hægt að finna íbúðir til leigu á höfuðborgarsvæðinu. Þorga verður ákveðna upphæð við skráningu til að fá lista yfir leiguíbúðir. Fólki í húsnæðisleit sem býr utan höfuðborgarsvæðisins er ráðlagt að leita upplýsinga í sínu sveitarfélagi.

Húsaleigusamningur

Mikilvægt er að gera skriflegan húsaleigusamning við leigusala þegar íbúð er tekin á leigu. Eyðublöð fyrir húsaleigusamning er hægt að nálgast á vef félagsmálaráðuneytisins, www.felagsmalaraduneyti.is, á Íslensku, ensku og pólsku. Húsaleigusamninga er einnig hægt að nálgast á skrifstofum sveitarfélaga, hjá húsnæðisnefndum og hjá íbúðalánasjóði.

Húsaleigubætur

Ef þú átt lögheimili á Íslandi getur þú sótt um húsaleigubætur hjá félagsþjónustu þíns sveitarfélags en þá er hluti leigunnar endurgreiddur. Ef búið er á gistiheimili, í atvinnuhúsnæði eða í herbergi fást ekki húsaleigubætur. Til að fá húsaleigubætur verður að byrja á því að þinglýsa leigusamningi hjá sýslumanni sem gildir að minnsta kosti í sex mánuði. Upplýsingar um húsaleigubætur má fá hjá félagsþjónustu sveitarfélaganna og hjá félagsmálaráðuneytinu.

Lögheimili

Mikilvægt er að vera með skráð lögheimili. Til að geta átt lögheimili á Íslandi er nauðsynlegt að hafa kennitölu og dvalarleyfi. Lögheimili gefur fólki ýmis réttindi svo sem til náms og þjónustu sveitarfélaga, til sjúkratrygginga kosningaréttar í sveitarstjórnarkosningum og réttar til að sækja um ríkisborgararétt. Sex mánaða biðtími til almennra sjúkratrygginga hefst við skráningu lögheimilis hjá þjóðskrá og þriggja ára til kosningaréttar í sveitarstjórnarkosningum. Skráning heimilisfangs í utangarðsskrá er ekki fullnægjandi. Allur opinber póstur er sendur á lögheimili nema um annað hafi verið sérstaklega beðið.

Rafmagn, heitt vatn og sími

Þegar flutt er inn í íbúð er mikilvægt að láta lesa af mælum vegna rafmagns og hita svo leigjandi/kaupandi greiði einungis fyrir sína notkun. Skrifstofur sveitarfélaga geta gefið upplýsingar um fyrirtæki sem selja rafmagn og heitt vatn í sveitarfélaginu. Það eru nokkur símafyrirtæki sem bjóða upp á mismunandi kjör. Best er að fá upplýsingar hjá símafyrirtækjum um hvernig hægt er að fá símanúmer.

BŪSTAS

Būsto nuoma

Būsto nuoma dažniausiai yra skelbiama laikraščiuose. Internetiniame puslapyje www.leigulistinn.is galima susirasti informacijos apie nuomojamus būstus sostinės apylinkėse. Reikia sumokėti atitinkamą registracijos mokesį, norint gauti nuomojamų būstų sąrašą. Asmenims, kurie ieško būsto už sostinės ribų, yra patariama kreiptis informacijos į savo savivaldybę.

Nuomos sutartis

Nuomojant būstą svarbu su nuomotoju sudaryti rašytinę nuomos sutartį. Nuomos sutarties sudarymo anketas galima rasti Socialinių reikalų ministerijos internetiniame puslapyje www.felagsmalaraduneyti.is islandų, anglų ir lenkų kalbomis. Nuomos sutarties sudarymo anketas taip pat galima rasti savivaldybės raštinėse, namų valdybose ir gyvenamųjų namų finansavimo fondo raštinėje.

Išmokos nuomai

Jei esate prisiregistravęs Islandijoje, galite pateikti prašymą savivaldybės socialinės rūpybos skyriuje, kad dalis nuomos išlaidų būtų apmokėtos. Jei gyvenate svečių namuose, darbo patalpose ar kambaryje, išmokos nuomai nėra mokamos. Kad galėtumėte gauti išmokas už nuomą, turite notariškai patvirtinti nuomos sutartį pas šerifą, kuri galiotų mažiausiai šešis mėnesius. Informaciją apie išmokas už nuomą galite rasti savivaldybės socialinės rūpybos skyriuje arba Socialinių reikalų ministerijoje.

Registracijos vieta

Svarbu yra prisiregistruoti. Kad galėtumėte prisiregistruoti Islandijoje, yra būtina turėti islandišką asmens kodą ir leidimą gyventi. Registracija suteikia asmenims teises: mokytis, naudotis savivaldybės teikiamomis paslaugomis, įgyti teisę į valstybės socialinį draudimą, gauti balsavimo teisę vietos rinkimuose bei teisę prašyti pilietybės. Po prisiregistravimo Civilinės metrikacijos biure reikia laukti šešis mėnesius, kol įsigalios valstybinis sveikatos draudimas, o teisė balsuoti vietos rinkimuose yra įgyjama po trejų metų. Registracijos kitoje šalyje nepakanka. Visa pašto korespondencija yra siunčiama į asmens registracijos vietą, nebent būtų pateiktas specialus pageidavimas.

Elektra, karštas vanduo ir telefonas

Kai yra įsikeliama į butą, svarbu patikrinti elektros ir karšto vandens skaitliukus, kad nuomininkas/pirkėjas mokėtų tik už savo sąnaudas. Savivaldybės raštinėje galima gauti informacijos apie firmas, kurios parduoda elektrą ir karštą vandenį atitinkamoje savivaldybėje. Yra keletas telefonų kompanijų, kurių siūlomos palsaugų kainos skiriasi. Dėl informacijos apie numerio įsigijimą geriausia kreiptis į telefonų kompanijas.

SKÓLAKERFIÐ

Samkvæmt lögum hafa allir jafnan rétt til náms án tillits til kyns, fjárhags, búsetu, trúar, fötlunar og menningarlegs- eða félagslegs uppruna.

Dagforeldrar

Dagforeldrar annast gæslu barna í heimahúsum. Starfstími er virka daga og er dvalartími barna mismunandi en aldrei lengri en 9 klukkustundir í senn. Flest börn í gæslu hjá dagforeldrum eru á aldrinum eins til þriggja ára, þó geta yngri eða eldri börn verið í gæslu hjá dagforeldrum. Dagforeldrar eru sjálfstætt starfandi og ákvarða yfirleitt sína gjaldskrá sjálfir en borga þarf fyrir dvöl hjá dagforeldri. Hægt er að fá upplýsingar um dagforeldra hjá viðkomandi sveitarfélagi.

Leikskóli

Leikskólar eru fyrir börn allt frá 12 mánaða aldri til 6 ára aldurs, mismunandi eftir leikskólum og sveitarfélögum, og hafa foreldrar frjálst val um það hvort börnin fari í leikskóla eða ekki. Langflest börn fara í leikskóla og ráðlegt er að börn innflytjenda geri það líka því það hjálpar þeim að læra íslensku. Borga þarf fyrir leikskóladvöl og er sótt um hana hjá viðkomandi sveitarfélagi. Til að barnið komist sem fyrst á biðlista áður en það nær leikskólaaldri er ráðlegt að sækja um leikskólaláss svo fjótt sem kostur er.

Grunnskóli

Það er skylda að senda öll börn á aldrinum 6-16 ára í grunnskóla og er námið ókeypis. Í mörgum sveitarfélögum geta börn farið á frístundaheimili eða í heilsdagsskóla eftir að hefðbundnum skóladegi lýkur. Greiða þarf fyrir slíka þjónustu. Mismunandi er eftir sveitarfélögum hvar hægt er að skrá börn í skóla. Hægt er að fá upplýsingar um það hjá þjónustumiðstöðvum í Reykjavík eða bæjarskrifstofum í viðkomandi sveitarfélagi.

Framhaldsskóli

Allir sem hafa lokið grunnskóla á Íslandi eða sambærilegu námi erlendis geta farið í framhaldsskóla. Nám í framhaldsskólum tekur yfirleitt 4 ár. Borga þarf skólagjöld í framhaldsskóla á Íslandi en þau eru mismunandi eftir skólum. Nánari upplýsingar um framhaldsskóla er hægt að finna á vefnum www.menntamalaraduneyti.is/stofnanir.

Háskóli

Nemendur sem hefja nám í háskóla þurfa að hafa lokið stúdentsprófi eða sambærilegu námi. Átta skólar bjóða upp á menntun til háskólagráðu. Borga þarf skrásetningar- eða skólagjöld í háskóla á Íslandi en þau eru mismunandi eftir skólum. Nánari upplýsingar um háskóla er hægt að finna á vefnum www.menntamalaraduneyti.is/stofnanir.

ŠVIETIMO SISTEMA

Pagal įstatymus, visi turi teisę mokytis, neatsižvelgiant į lytį, pajamas, gyvenimo vietą, tikėjimą, negalią ir kultūrinius bei socialinius skirtumus.

Dienos tėvai

Dienos tėvai prižiūri vaikus namuose. Vaikai yra prižiūrimi darbo dienomis ir galima pasirinkti įvairų laiką, kuris negali būti ilgesnis nei 9 valandos per dieną. Dauguma vaikų, kuriuos prižiūri dienos tėvai, yra nuo metų iki trijų metų amžiaus, tačiau ir jaunesnio bei vyresnio amžiaus vaikai gali būti dienos tėvų priežiūroje. Dienos tėvai yra laisvai samdomi ir nusprendžia įkainius patys, tačiau šios paslaugos yra mokamos. Dėl informacijos apie dienos tėvus galima kreiptis į savo savivaldybę.

Darželis

Darželiai yra skirti vaikams nuo 12 mėnesių iki šešių metų amžiaus, vaikų amžius, nuo kada jie gali lankyti darželį, skiriasi priklausomai nuo darželio ir savivaldybės. Tėvai patys nusprendžia ar vaikai lankys darželį, ar ne. Dauguma vaikų lanko darželį, pageidautina, kad ir užsieniečių vaikai lankytų darželį, nes tai padeda jiems išmokti islandų kalbą. Darželio paslaugos yra mokamos, o prašymą lankyti darželį reikia pateikti savo savivaldybėje. Reikia pateikti prašymą dėl priėmimo į darželį kiek galima anksčiau, kad būtų galima išvengti laukimo eilėje.

Pradinė mokykla

Vaikai nuo 6 iki 16 metų amžiaus privalo lankyti pradinę mokyklą, o mokslas yra nemokamas. Daugumoje savivaldybių vaikai gali lankyti laisvalaikio centrą arba pasilikti mokykloje, pasibaigus pamokoms. Už šias paslaugas reikia mokėti. Tai priklauso nuo savivaldybių, kur galima užrašyti vaikus į mokyklą. Informacijos apie tai galima teirautis paslaugų centruose Reikjavike arba savo savivaldybėje.

Vidurinė mokykla

Visi, kurie yra baigę pradinę mokyklą arba panašius mokslus užsienyje, gali lankyti vidurinę mokyklą. Mokslų trukmė vidurinėse mokyklose paprastai yra 4 metai. Islandijoje reikia mokėti už mokslą vidurinėje mokykloje, tačiau kainos skiriasi priklausomai nuo mokyklos. Išsamesnę informaciją apie vidurines mokyklas galima rasti internete www.menntamalaraduneyti.is/stofnanir

Universitetas

Studentai, kurie pradeda studijas universitete, turi turėti vidurinės mokyklos baigimo pažymėjimą arba turi būti baigę panašius mokslus užsienyje. Aštuonios mokyklos siūlo universitetinio lygio studijas. Reikia mokėti registracijos mokestį arba mokestį už mokslą, kuris priklauso nuo universiteto. Išsamesnę informaciją apie universitetus galima rasti internete www.menntamalaraduneyti.is/stofnanir

ÍSLENSKUKENNSLA

Til að geta tekið virkan þátt í nýju samfélagi er mikilvægt að læra tungumálið. Með íslenskukunnáttu er auðveldara að afla upplýsinga, þekkja réttindi sín og skyldur, kynnast fólki og verða hluti af samfélaginu. Hér er listi yfir alla skóla sem kenna íslensku fyrir útlendinga. Kostnaður við það að fara á námskeið getur verið mismunandi og stundum eru þau ókeypis. Sum stéttarfélag veita styrki til íslenskunáms. Hægt er að afla sér upplýsinga hjá viðkomandi stéttarfélagi.

Reykjavík, Kópavogur og Hafnafjörður

Alþjóðahús og Framvegis

Síðumúli 6, 108 Reykjavík, ☎ 581 4914
skraning@framvegis.is

Betri árangur

Suðurlandsbraut 6, 108 Reykjavík, ☎ 897 7995
ik@mk.is

Endurmenntun Háskóla Íslands

Dunhagi 7, 107 Reykjavík, ☎ 525 4444
www.endurmenntun.is, endurmenntun@hi.is

Kvöldskóli Kópavogs

Snælandsskóli /Furugrund, 200 Kópavogur, ☎ 564 1507, 564 1527
www.kvoldskoli.kopavogur.is, kvoldskoli@kopavogur.is

Mímir – símenntun

Skeifan 8. Öldugata 23. Þönglabakki 4 [Mjódd], Reykjavík, ☎ 580 1800
www.mimir.is, mimir@mimir.is

Námsflokkar Hafnarfjarðar – Miðstöð símenntunar í Hafnarfirði

Skólabraut 1, 220 Hafnafjörður, ☎ 585 5860
www.namsflokkar.hafnarfjordur.is

Símennt Háskólans í Reykjavík

Ofanleiti 2, 103 Reykjavík, ☎ 599 6353
www.ru.is, thorunns@ru.is

Á netinu

www.vefskoli.is

Námsflokkar Reykjavíkur bjóða upp á fjarnám á netinu.
☎ 551 2992

Icelandic Online: www.icelandic.hi.is

Ókeypis íslenskukennsla er í umsjón
hugvísindadeildar Háskóla Íslands

ISLANDŲ KALBOS KURSAI

Kad galėtumėte aktyviai dalyvauti visuomenės veikloje, svarbu išmokti kalbą. Mokant islandų kalbą, yra lengviau susirasti informaciją, susižinoti savo teises ir pareigas, susipažinti su žmonėmis ir tapti visuomenės dalimi. Čia yra pateikiamas visų mokyklų, kuriose mokoma islandų kalbos užsieniečiams, sąrašas. Kursų kainos įvairios, o kartais jie yra nemokami. Kai kurios profsąjungos apmoka dalį išlaidų, jei yra lankomi islandų kalbos kursai. Informaciją apie tai galima gauti savo profsąjungoje.

Reykjavík, Kópavogur og Hafnarfjörður

Tarptautinis centras og Framvegis

Síðumúli 6, 108 Reykjavík ☎ 581 4914
skraning@framvegis.is.

Betri árangur

Suðurlandsbraut 6, Reykjavík ☎ 897 7995
ik@mk.is

Endurmenntun Háskóla Íslands

Dunhagi 7, 107 Reykjavík ☎ 525 4444
www.endurmenntun.is, endurmenntun@hi.is

Kvöldskóli Kópavogs

Snælandsskóli /Furugrund, 200 Kópavogur ☎ 564 1507, 564 1527
www.kvoldskoli.kopavogur.is, kvoldskoli@kopavogur.is

Mímir – símenntun

Skeifan 8. Öldugata 23. Þönglabakki 4 [Mjódd], Reykjavík ☎ 580 1800
www.mimir.is, mimir@mimir.is

Námsflokkar Hafnarfjarðar – Miðstöð símenntunar í Hafnarfirði

Skólabraut 1. Hafnarfjörður ☎ 585 5860
www.namsflokkar.hafnarfjordur.is

Símennt Háskólans í Reykjavík

Ofanleiti 2, Reykjavík ☎ 599 6353
www.ru.is, thorunns@ru.is

Internetė

www.vefskoli.is

Reikjavík mokymų centras siūlo nemokamą mokslą distanciniu būdu.
☎ 551 2992

Icelandic Online: www.icelandic.hi.is.

Nemokamus islandų kalbos kursas siūlo Islandijos universiteto Humanitarinių mokslų fakultetas.

ÍSLENSKUKENNSLA

Landsbyggðin

Alþjóðastofan

Rósenborg, Skólastígur 2, 600 Akureyri, ☎ 460-1234

www.menntasmidjan.is, astofan@akureyri.is

Farskólinn - miðstöð símenntunar

á Norðurlandi vestra Faxatorg

550 Sauðárkrókur, ☎ 455-6010, 894-6012

www.farskolinn.is, bryndis@farskolinn.is

Fjölbrautarskóli Norðurlands vestra

Skagfirðingabraut 21, 550 Sauðárkrókur, ☎ 455 8000

www.fnv.is, fnv@fnv.is

Þekkingarsetur Þingeyinga

Garðarsbraut 19, 640 Húsavík, ☎ 464 0444

www.hac.is, hac@hac.is

Fræðslunet Austurlands

Tjarnarbraut 39e, 700 Egilsstaðir, ☎ 471 2838, 892 2838

www.fna.ism, fna@fna.is

Fræðslunet Suðurlands

Tryggvagata 25, 800 Selfoss, ☎ 480 8155

www.sudurlands.is/fs, fnv@fnv.is

Miðstöð símenntunar á Suðurnesjum

Skólavegur 1, 230 Keflavík, ☎ 421 7500

www.mss.is, mss@mss.is

Símenntunarmiðstöðin á Vesturlandi

Bjarnarbraut 8, 310 Borgarnes, ☎ 437 2390

www.simenntun.is

Fræðslumiðstöð Vestfjarða

Suðurgata 12, 400 Ísafjörður, ☎ 456 5025

www.frmst.is, frmst@frmst.is

Viska: fræðslu og

símenntunarmiðstöð Vestmannaeyja

Strandvegur 50, 900 Vestmannaeyjar, ☎ 481 1950

www.viska.eyjar.is

ISLANDŲ KALBOS KURSAI

Už sostinės apylinkių

Akureyri Tarptautinis centras / Akureyri Intercultural Center
Rösenborg, Skólastígur 2, 600 Akureyri, ☎ 460-1234
astofan@akureyri.is, www.menntasmidjan.is

Farskólinn - šiaurės vakarų tobulinimosi kursų centras
Prie Faxatorg
550 Sauðárkrókur ☎ 455-6010, 894-6012
www.farskolinn.is, bryndis@farskolinn.is

Šiaurės vakarų Valstybinė bendrojo lavinimo kolegija
Skagfirðingabraut 21, 550 Sauðárkrókur, ☎ 455 8000
www.fnv.is, fnv@fnv.is.

Húsavík Akademinis centras
Garðarsbraut 19, 640 Húsavík, ☎ 464 0444
www.hac.is, hac@hac.is

Rytų Švietimo centras
Tjarnarbraut 39e, 700 Egilsstaðir, ☎ 471 2838, 892 2838
www.fna.ism, fna@fna.is

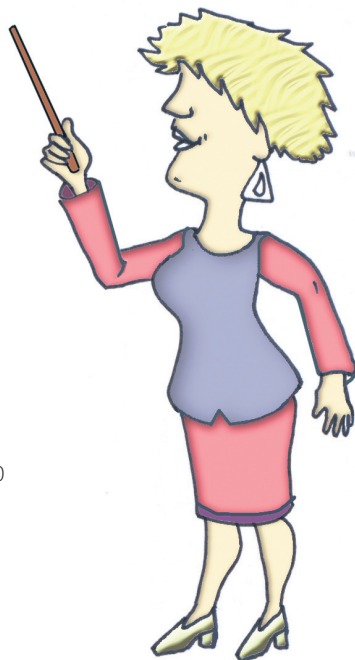
Pietų Švietimo centras
Tryggvagata 25, 800 Selfoss, ☎ 480 8155
www.sudurlands.is/fs, fnv@fnv.is

Suðurnesja tobulinimosi centras
Skólavegur 1, 230 Keflavík, ☎ 421 7500
www.mss.is, mss@mss.is.

Vakarų tobulinimosi centras
Bjarnarbraut 8, 310 Borgarnes, ☎ 437 2390
www.simenntun.is

Vestförð Švietimo centras
Suðurgata 12, 400 Ísafjörður, ☎ 456 5025
www.frmst.is, frmst@frmst.is.

Išmintis: švietimo ir tobulinimosi centras Vestmannaeyja
Strandvegur 50, 900 Vestmannaeyjar, ☎ 481 1950
www.viska.ejjar.is.

HEIMILISFÖNG, SÍMANÚMER OG NETFÖNG HELSTU STOFNANA OG ANNARRA ÞJÓNUSTUAÐILA

Alþjóðahús
Hverfisgata 18
101 Reykjavík
☎ 530 9300
fax: 530 9301
www.ahus.is

*Alþjóðusamband
Íslands*
Sættún 1
108 Reykjavík
☎ 535 5600
fax: 535 5601
www.asi.is

*Alþjóðastofa
Rósenborg*
Skólástígur 2
600 Akureyri
☎ 460-1234
[www.akureyri.is/
thjonusta/](http://www.akureyri.is/thjonusta/)
althjodastofa

*Dóms- og
kirkjumála-
ráðuneytið*
Skuggasund
150 Reykjavík
☎ 545 9000
fax: 552 7340
<http://government.is>

EES- Vinnumiðlun
Engjateigur 11
☎ 554 7600
www.eures.is

Fjölmenningarsetur
Árnagata 2-4
400 Ísafjörður
☎ 450-3090
☎ pólska: 470-4708
☎ serbneska króatíska: 470-4709
☎ tælenska: 470-4702
www.fjolmenningarsetur.is
www.mcc.is

Félagsmálaráðuneytið
Hafnarhús / Tryggvagata
150 Reykjavík
☎ 545 8100
fax: 552 4804
<http://government.is>

*Heilbrigðis – og
tryggingamálaráðuneytið*
Vegmúli 3
150 Reykjavík
☎ 545 8700
fax: 551 9165
<http://government.is>

Landlæknisembættið
Austurströnd 5
170 Seltjarnarnes
☎ 510 1900
www.landlaeknir.is

Menntamálaráðuneytið
Sölvhólsgata 4
101 Reykjavík
☎ 545 9500
fax: 562 3068
<http://government.is>

Ríkistollstjóraembættið
Tryggvagata 19
150 Reykjavík
☎ 560 0300
fax: 562 5826
www.tollur.is

Ríkisskattstjóri
Laugavegur 166
150 Reykjavík
☎ 563 1100
fax: 562 4440
www.rsk.is

Tryggingastofnun ríkisins
Laugavegur 114
105 Reykjavík
☎ 560 4400
fax: 562 4535
www.tr.is

Vinnumálastofnun
Hafnarhús /
Tryggvagata
101 Reykjavík
☎ 515 4800
fax: 511 2520
www.vinnumalastofnun.is

Útlendingastofnun
Skógarhlíð 6
105 Reykjavík
☎ 510 5400
fax: 510 5405
www.utl.is

Þjóðskrá
Borgartún 24
150 Reykjavík
☎ 569 2900
fax: 569 2949
www.thjodskra.is

*Hagstofa
Íslands*
Borgartún 21a
150 Reykjavík
☎ 528 1000
fax: 528 1099
www.hagstofa.is

*Rauði Kross
Íslands*
Efstaleiti 9
103 Reykjavík
☎ 570 4000
fax: 570 4010
www.redcross.is

*Samtök 78 –
Félag Lesbía
og Homma
á Íslandi*
Laugavegur 3
101 Reykjavík
☎ 552 7878
www.samtokin78.is

SVARBIAUSIŲ ĮSTAIGŲ IR TARNYBŲ ADRESAI, TELEFONŲ NUMERIAI IR INTERNETINIAI ADRESAI

Tarptautinis centras

Hverfisgata 18
101 Reykjavík
☎ 530 9300 fax: 530 9301
www.ahus.is

Islandijos profesinių sąjungų federacija

Sættún 1
108 Reykjavík
☎ 535 5600
fax: 535 5601
www.asi.is

Akureyri

Tarptautinis centras

Rósenborg, Skólástígur 2
600 Akureyri
☎ 460-1234
www.akureyri.is/thjonusta/
althjodastofa

Teisingumo ir

bažnytinių reikalų ministerijas

Skuggasund
150 Reykjavík
☎ 545 9000 – Fax: 552 7340
<http://government.is/>

ES įdarbinimo agentūra

Engjateigur 11
☎ 554 7600
www.eures.is

Tarptautinis kultūros ir

informacijos centras

Árnagata 2-4,
400 Ísafjörður
☎ 450-3090
☎ Lenkų k: 470-4708
☎ Serbų, kroat: 470-4709
☎ Tajų k: 470-4702
www.fjolmenningarsetur.is
www.mcc.is

Socialinių reikalų ministerija

Hafnarhús / Tryggvagata
150 Reykjavík
☎ 545 8100
fax: 552 4804
<http://government.is/>

Sveikatos ir socialinės apsaugos ministerija

Vegmúli 3
150 Reykjavík
☎ 545 8700
fax: 551 9165
<http://government.is>

Sveikatos apsaugos tarnyba

Austurströnd 5
170, Seltjarnarnesi
☎ 510 1900
www.landlaeknir.is

Kultūros ir švietimo ministerija

Sölvhólsgrata 4
101 Reykjavík
☎ 545 9500
fax: 562 3068
<http://government.is>

Valstybinė muitinės tarnyba

Tryggvagata 19
150 Reykjavík
☎ 560 0300
fax: 562 5826
www.tollur.is

Valstybinių mokesčių departamenta

Laugavegur 166
150 Reykjavík
☎ 563 1100
fax: 562 4440
www.rsk.is

Valstybinis socialinio draudimo skyrius

Laugavegur 114
105 Reykjavík
☎ 560 4400
fax: 562 4535
www.tr.is

Darbo reikalų tarnyba

Hafnarhús / Tryggvagata
101 Reykjavík
☎ 515 4800
fax: 511 2520
www.vinnumalastofnun.is

Imigracijos tarnyba

Skógarhlíð 6
105 Reykjavík
☎ 510 5400
fax: 510 5405
www.utl.is

Civilinės

metrikacijos biuras

Borgartún 24,
150 Reykjavík
☎ 569 2900
fax: 569 2949
www.thjodskra.is

Nacionalinis registras

Borgartún 21a
150 Reykjavík
☎ 528 1000
fax: 528 1099
www.hagstofa.is

Islandijos

Raudonasis kryžius

Efstaleiti 9
103 Reykjavík
☎ 570 4000
fax: 570 4010
www.redcross.is

Sąjunga 78 –

lesbiečių

ir gėjų organizacija

Islandijoje

Laugavegur 3
101 Reykjavík
☎ 552 7878
www.samtokin78.is

EF EITTHVAÐ BJÁTAR Á

AA Samtökin

Tjarnagata 20
101 Reykjavík
☎ 551 2010
www.aa.is

Kvennaathvarfið

PO Box 1486
Box 121
☎ 561 1205, 800 6205
kvennaathvarf@islandia.is

Kvennaráðgjöfin

Túngata 14
101 Reykjavík
☎ 552 1500

Læknavaktin á höfuðborgarsvæðinu

Smáratorg 1
201 Kópavogur
☎ 1770
www.laeknavaktin.is

Stígamót

Ráðgjöf fyrir fórnarlömb
kynferðislegs ofbeldis
Hverfisgata 115
105 Reykjavík
☎ 562-6868 / 800-6868
www.stigamot.is

Hjálparsími Rauða krossins

☎ 1717

IŠKILUS PROBLEMOMS

Anoniminių alkoholikų sąjunga

Tjarnagata 20
101 Reykjavík
☎ 551 2010.
www.aa.is

Moterų pastogė

PO Box 1486
Box 121
☎ 561 1205, 800 6205
kvennaathvarf@islandia.is

Moterų pagalbos centras

Túngata 14
101 Reykjavík
☎ 552 1500

Budintys gydytojai sostinės apylinkėse

Smáratorg 1
201 Kópavogur
☎ 1770
www.laeknavaktin.is

Stígamót - Konsultacijų centras seksualinio smurto aukoms

Counselling for victims of
rape and sexual violence
Hverfisgata 115
105 Reykjavík
☎ 562-6868 / 800-6868
www.stigamot.is

Raudonojo kryžiaus pagalbos telefonas

☎ 1717

FYRSTU SKREFIN Á ÍSLANDI

Eftirtaldir aðilar styrktu
útgáfu þessa bæklingis:

- *Innflytjendaráð,*
- *Alþýðusamband Íslands,*
- *Samtök atvinnulífsins,*
- *Útlendingastofnun,*
- *Vinnumálastofnun,*
- *Ríkisskattstjóri*

Þýðing á 10 tungumál:
Túlka- og þýðingapjónusta
Alþjóðahúss

Staður og útgáfuár:
Reykjavík , 2007

YOUR FIRST STEPS IN ICELAND

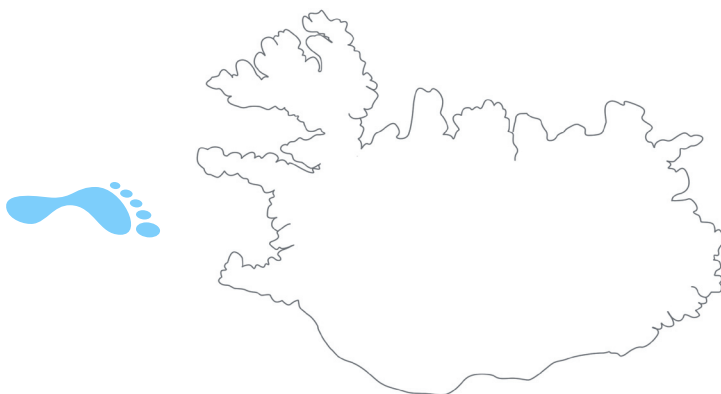
lietuvių / lietuvių kalba

Rėmėjai:

- *Imigracijos reikalų taryba,*
- *Islandijos profesinių sąjungų federacija,*
- *Islandijos darbdavių organizacija,*
- *Imigracijos tarnyba,*
- *Darbo reikalų tarnyba,*
- *Valstybinių mokesčių departamentas*

Išversta į 10 kalbų:
Tarptautinio centro
vertimų biuras

Leidimo vieta ir metai:
Reykjavík, 2007

ISBN: 978-9979-9833-2-3

Leidėjas: *Imigracijos reikalų taryba*

Parengė: *Tarptautinis centras ir Helga Arnardóttir*

Maketavo: *Glenn Barkan*

Prentun: Isafoldarprentsmiðja

Útgefandi: Innflytjendaráð

Umsjón: Alþjóðahús, Helga Arnardóttir

Umbrot: Glenn Barkan